

כ"ח באייר, תשי"ג
11-11-1963

אישי

א ל - שר החוץ

סאח - הסגרייר.

משה פיקר.

הריני חוזר אל מכלול הבעיות האישיות שרנו בו בימי שהותך אצלנו. בינתיים נשתבשו כמה עניינים והאומק נראה מעורפל למדי.

דוד גויטיין. בשובי לרשינוגטון, כשבוע אחרי שנפרדנו בשדה התעופה, מצאתי את דוד מחקרב להשובה שלילית על הצעתך למנותו כנאיג הקבוע באו"ם. יתכן כי כבר הספיק לקבל את מכתבך על דבר דרגה הנאיג הקבוע והארו. על כל פנים, בשיחתו אחי לא נגע בשאלה זאת ואיני יודע באיזו מידה הכריע הדבר את הכף לצד שלילי. היארתי באזניו את החפיקד במסמכותו המדינית הציבורית והבינלאומית. החפיקד את היראטי בהציגו - לא אחת ולא שנים - את השאלה מה יהיו התנאים המסדיים של המשרה המוצעת? (נדמה לי שכוון שאלה זאת גם אל הסוכ"ל). התייתי והמחתי בלבי על השאלה שהתעוררה בהדגשה משונה במקצת בשלב מוקדם מאד של הבידוד וללא הבטח שמך של התענינות בסגולות האחרות של החפיקד. משראה גלויי הסתון בפני הסביה לי את עמדתו בהכלית המסכות. הוא עומד בשלב מאוחר של משא ומתן עם משרד המשפטים בדבר מניין לבית הדין העליון. הלוייה ועוסדת רק שאלה הבהת בירושלים. אם תפתר בעיית זאת למיפוקו בימים הקרובים, נמנה וגמר לקבל את החפיקדן אם לאו, הדי יהיה מעוניין לבדוק ברירות אחרות, כולל הצעתך. ואז מתעוררת השאלה: מה יהיו התנאים המסדיים?

השיחה לא הייתה קלה בשבילי, שכן לא הסכנתי להשוב על נציגות הקבע באו"ם כמעין ברירה שנייה במקרה של אי פתרון בעיית שיכון של שופט עליון. יתכן כי רקע מיוחד של הוויות וזכרונות בחפיקד שהוא לפנים מקשה עלי לראות גישה זו כמתאימה לגבי חודסנות כה מכובדת של שירות לאומי והתבטאות אישית.

מיכוסו של דבר - אין ספק שהתרגל דוד - אולי בהשפעת אורה - ליהם ערך מופרז לתיאונות החפיקדיים בשירותנו על השבון תכנם וערכם המחודתי. אילו היה לו להם של התענינות מדינית עמוקה יתכן והיה מתגבר על הסתוי הזה וקובע הערכות יותר מדוייקות של השיבות החפיקדיים שהוצעו לו - ששניים מהם - קנדה ואו"ם - היו צריכות לכאורה לעורר בו יצר של היענות והתנדבות.

מאי דך, אין דוד רוצה, כפי שהבנתי, לצאת לפני גמר חוק השירות שנקבע לו בוויינגטון: אכן, יש לי רושם כי נפגע במקצה מדברייך על אי רצונך לעמוד בסכסוך על דרך העברתו למשפטים אם בכך רצונו. הוא מפרש את הדברים שלא כהלכה - כאילו מתפרץ בלבך רצון לפנות את מקומו לאחר בהקדם האפשרי. אני מניח כי מגמתך - לאחר שלא קיבל כל הצעה חדשה - תהיה להתזקק בהתקידו הקיים לשאר ימי השנה הזאת, ברזח מברק המנוי שלו. אני מבורך כי עלינו להתור אל מטרה זאת כמיטב יכולתנו, כי פרישתו מהשגירות תהווה לה החלשה ניכרת.

ראובן: השמועה המוסמכת שהופיעה בעתונותנו על מניין הקרוב של ראובן לוויינגטון עוררה כמה חגובות נמרצות וחריפות ביותר שאיני יכול להתעלם מהן מבלי שתנתן לך הזדמנות לעיין בהכנייה הזאת מחדש. הישארותו של דוד בהתקיד זה חדשים נוספים עשויים לספק שהות מסויימת לבדיקה חדשה של ההכנייה על כל תוצאותיה.

בשגירות ירדה הידיעה על המנוי הזה כפצצה. התבררם מתהלכיים קדורנית - ורוחם בל עמם. שיגרו אלי את תרי לויין להיות להם לפה. לדעתם, אין איש בשגירות שהיה גאוותו על הופעה ראובן כציר בבירה הזאת. כולם מבורים כי החד הציבורי יהיה שליילי; יתור על כן, משוכנעים הם כי אינו מסוגל לנהל ולרכוז בעילות את עבודת הבניין על המשיים עובדיו מתוך הכרה כללית בספכותו הסוסרית; מצפים לבעיית חמורות של משמעת ושלוים בית.

מפי יהודים נכבדי שם שמעתי הערכה דומה. אצלם, כידוע, הסביך הגאוות לגבי הופעותיהם של נציגי המדינה הוא מושרש ביותר. משהו באישי ותו של ראובן ובהליכותיו מעורר בהם דאגה חמורה עד כדי הדרכת מנוחה.

משני גורמים אלה משפיע עלי, בעיקר, הראשון. הישגי השגירות הם וישגיו של צוות מלוכד העובד במידה מעולה של שותפות חרדית ובשמחה קרב מתמדה - יש התגאות עצומה למופת במעמד השגירות ובמשימות התיוניות המופקדות בידה. סכוי של התמוטטות הרגש הזה מדאיגני מאד.

ידוע ידעתי כי אין עובדים בנציגות רשאים לפסול מנויים של הממונים עליהם. כל זה אמת ויציב כעובדה רשמית. אך למעשה ראיחך לא אחת ולא שתיים - ובצדק - שוקל תגובות משרדות פנימיות בזמן בדיקה מועמדות לתפקידים שונים. לדעתי, עליך לשקול את הדברים שמסרתים לעיל לפני שתפול הכרעה סופית בדבר מנויו של ראובן. אילו היו הטענות האלה חסרות יסוד תייתי מיפץ שחתעלם מתן. אך קשה מאד לשלול במי יד את אמתת התערבה הזאת. שים נא לב איזה סכוי נשקף לי מאישור המנוי בתנאים האלה שנתגלו לי בבהירות בימים אלה. רדגו והתמרמרות בהוך השגירות; דאגה וחוסר איפון בציבור היהודי; הפקרת חלק נכבד של עבודה הציר - בהופעות ציבוריות ובתוצאות בפני חוגים יהודיים ושאינם יהודיים, ובניסוח דו"חות לקרייה ולסגל.

לעומת כל אלה יש לתקמיד את זכויותיו של ראובן בשיקול דעת מדיני, במחשבה וברבוי רעיונות. אך, דווקא באלה נדמה לי, אין השגרירות ענייה ודלה כלל ועיקר. מי שיעיין במברקים ושאר המסמכים שזרמו הלוך ושוב בין ושינגטון והקרייה ספק אם יפסוק שהשגרירות לא נתנה את חרותה הגדושה - נוסף על הגשמה משימותיה השוטפות - להחליכי המחשבה, העיון, התכנון והעמידה על שמר מצבים חדשים החובקים מפנה בפעולה המדינית. קיצורו של דבר, מנוי של ראובן היה מעשיר את השגרירות דווקא בנקודה עשרה ומרוששת אותה באותם השטחים בהם מורגשים כובד המעטטה וחוסר היכולת להדביק את מרוצת המשימות וההזדמנויות.

מה שתחליט בסופו של חשבון יתקבל עלי ברצון ואנסה להבטיח את הצלחת העניין. מאחר שהסכמתי פעם לרעיון זה, אין בדעתי להסתלק מהסכמתי, אם כי לבי כבד בקרבי. אך ברור לי עתה שאילו נקמתי יזמה מיוחדת עד כדי כתיבת מכתב לראובן לא הייתי מייצג במכתב זה את דעה השגרירות כמוסד, ולכן המכתב היה מסלף את פני המציאות. מכאן בקשתי שלא העמוד על הדרישה הזאת שגם לה הסכמתי בשעתה.

ארתור: ארתור יוצא ארצה בימים הקרובים לקבל את המקידו החדש. יחזור ביוזא-אבגוסט לחיסול ענייניו. רצונו עז להצטרף למשלחת בכנס ספטמבר. המניעים האישיים הם חזקים מאד: לדעתי מצדיקים מאמץ מיוחד של היענות. אך, מוצק הדבר גם מבחינת המשלחת ואחריה. יש לי רושם כי צפויה לנו מערכה סוערת ביותר ואין לוותר בנקל על סאבר גדוש זה של נסיון, סגעים וקשרי היכרות ענפים ברחבי העצרת.

המשלחת באו"ם: המצב ירוד. ניכר תהליך מרכא של התפרדות התבילה. חוששני כי בתחילכי מחשבתנו לא העמדנו את גורל הנציגות הזאת ואת צרכי יציבותה כגורם בפני עצמו, נוסף על כל ההחלטות שנקודת מוצאן הייתה המאמץ לסדר אנשים מסוימים בעבודה. על כל פנים, שורת ב 70 ¹¹ אורירת של חדלון והמקרות, ודווקא בשעה של הצטברות העננים הרגילים של קיצוניות ערבית ונטייה להפוך את או"ם למכשיר מסייע למדיניות אי השלום שלהם.

הברירות הני:

(א) החזקת גרעון בעבודה הזאת עד שיתבהר המצב. יש פנים לכאן ולכאן. אני הייתי משלים בתהלת עם פחרון כזה - שהיה מקל עלי מאד - בתנאי שתמצא דרך להתגבר על כמה גורמים אישיים ודרגתיים (איני סבור כי יוחלט בנקל להרים ראשו של ג.ר. על ראשם של אייב ויעקב). מאידך.

(ב) מנוי משנה נציג חדש במקומו של ארתור, ואולי צורך לחזור על הרעון הקודם - מנוי עסיאל.

(ג) קביעת סידורים מיוחדים לניהול העבודה מהיום ועד סיום חכנס הבא, ודחיית הכרעה של קבע עד לראשית 1954. החלטה כזאת הייתה מאפשרת את ניצולם האלעי של ארחור וגרעון חוך שמירת אימונים לתכניות שהותווו להם בקרייה.

לעת עתה נראית לי ההצעה (ג) לעיל כמציאותית ביותר.

אקווה כי תמפיק בקרוב להודיעני על מהלך מחשבתך במרשה המסובכת הזאת.

בברכה